

dette Thing foreligger nogen Afstemning, som kunde bringe Regjeringen i Rundstab om, hvilken dette Things Mening egentlig er, ja, at der egentlig ikke engang har kunnet dannet sig en Majoritet om et bestemt Forslag. Det er iøvrigt en Selvfølge, at Regjeringen er villig til Forhandling om saadanne Vædringer, som mulig ved Sagens Behandling maatte fremkomme.

Formanden (Berg): Exemplarer af de to saaledes fremsatte Lovforslag vilde blive omdelte til ærede Medlemmer.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Beslutning af Rigsdagen i Henhold til Grundlovens § 50 med Hensyn til Statsregnskabet for 1881—82.

(Forslaget, saaledes som vedtaget af Landsthinget, findes i Tillæg C. Sp. 19 ff.; Udvalgets Betænkning i Tillæg B. Sp. 939 ff.)

Formanden (Berg): Udenfor Betænkningen er der ikke fremkommet noget Vædringsforslag, og der er ikke forlangt delt Afstemning; Udvalgets Flertals Forslag vil derfor blive afstemt samlet, og dersom det forkastes, vil der blive afstemt over Beslutningen, som den foreligger affattet fra Landsthingets Side.

Det stillede Vædringsforslag, Forslagets Indhold og Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 2den og sidste Behandling fattes under Forhandling under Et.

Ordføreren (Wojfen): Det Finantsaar, for hvilket det her behandlede Statsregnskab gjælder, har jo havt den Eiendommelighed, at der helt igjennem er blevet regjeret efter en midlertidig Finantslov og det en midlertidig Finantslov, der ikke er af den sædvanlige saa stærkt begrænsede Slags. Dette er ikke alene eiendommeligt, men ganske nyt, og det er derfor ogsaa rimeligt, at dette Statsregnskab er blevet Gjenstand for en udførlig Forhandling saavel i Statsrevisionen som ogsaa i det andet Thing og i det Udvalg, der har været nedsat til Sagens Behandling her i dette Thing. At den midlertidige Finantslov i sig selv ikke svarer til den Forordning, Grundloven stiller til Finantsloven i dens §§ 48 og 49, herom turde vist Alle

være enige; thi det kan ikke siges, at den opfylder den Forordning, som § 49 stiller, at den skulde indeholde et Overslag over Statens Indtægter og Udgifter. Naar man altsaa vist fra alle Sider vil erkjende, at i og for sig kan den ikke siges at svare til disse Forordninger, maa den altsaa, naar den ikke desto mindre har været anvendt mangfoldige Gange i Løbet af de nogle og tredive Aars Pragis, vi have haft siden Forfatningens Indførelse, være betragtet som et Nødmiddel, et Middel, som altsaa kun i en Nødtilstand søger sin Berettigelse. Jeg skal nu strax gjøre opmærksom paa, at der er en himmelvid Forskjel mellem en midlertidig Finantslov og saa det, man har kaldet en provisorisk, en foreløbig Finantslov, og jeg kan betegne den absolute Forskjel mellem disse to Begreber derved, at medens den ene anvendes som Nødmiddel, anerkjendt af alle de berettigede Lovgivningsfaktorer, fremkommer en provisorisk Finantslov som et Nødmiddel, ved hvilket Regjeringen alene og ensidig optaster sig som Dommer over, hvorvidt en Nødtilstand har været tilfede eller ikke. Der er altsaa et overordentlig vidt Spring mellem disse to Ting, saa vidt, at medens man kan være enig om, at formelt ligge de begge udenfor Grundloven, er der jo en overordentlig Forskjel dem imellem, idet nemlig den ene, den midlertidige Finantslov, har Repræsentationens Samtykke og altsaa efter sit Væsen, efter sit virkelige reelle Indhold ligger indenfor Grundloven, der kræver Repræsentationens Samtykke til den finantsielle Administration. Den har nu ogsaa mangfoldige Gange været anvendt som Nødmiddel med Anerkjendelse fra alle Sider, og det var ogsaa Tilfældet i det paagjældende Finantsaar, idet nemlig Finantsloven ikke blev færdig til den 1ste April og under de gjentagne Forhandlinger senere i Finantsaarets Løb heller ikke blev færdig til det Tidspunkt, som var givet for de tidligere midlertidige Finantsloves Raaderum, og paa den Maade blev der derfor givet midlertidige Finantslove i dette Finantsaar tre Gange. Vanskeligheden fremkom først i det Dieblis, da Finantsministeren havde begjæret og faaet en midlertidig Finantslov uden fast Dato-begrænsning, og da Regjeringen saa besluttede sig til i Henhold til denne, altsaa paa en Maade ubegrænsede midlertidige Finantslov, at fortsætte Styrelsen hele Aaret igjennem. Jeg siger, at det er kun paa en Maade, at den midlertidige Finantslov af 30te Juni 1881 manglede en Begrænsning, idet der nemlig ikke var sat en bestemt Dato, paa hvilken den skulde opføre at gjælde; men den indeholder dog den